

FERSKVANDSFISKERIBLADET

Udgivet af Ferskvandsfiskeriforeningen For Danmark – Anno 1902

Nr. 3 - 122. årg. Juni-Juli 2024

Havørred i Vester Nebel Å

Tværfaglig interesseorganisation for
lystfiskeri - ferskvandsfiskeri - akvakultur og bredejerinteresser

Leder:

Biodiversitet

Biodiversiteten er i krise, og det er nu der skal handles. Derfor finansierede den tidligere regering i 2021 Biodiversitetsrådet og 4 år frem, så hvis den nuværende regering ikke finder finansiering til udgangen af 2024, ophører Biodiversitetsrådet.

Biodiversitetsrådet har til opgave at finde ud af, hvor slemt det står til, og også at rådgive regeringen om løsninger, så Biodiversiteten kan komme på ret køl igen, og forhåbentlig med tid blive god igen.

Indtil videre er der kommet nogle årsrapporter og en delrapport:

D. 29 november 2022 kom årsrapporten: **Fra tab til fremgang** - <https://www.biodiversitetsraadet.dk/viden/aarsrapport-2022>

D. 23 november 2023 kom årsrapporten:

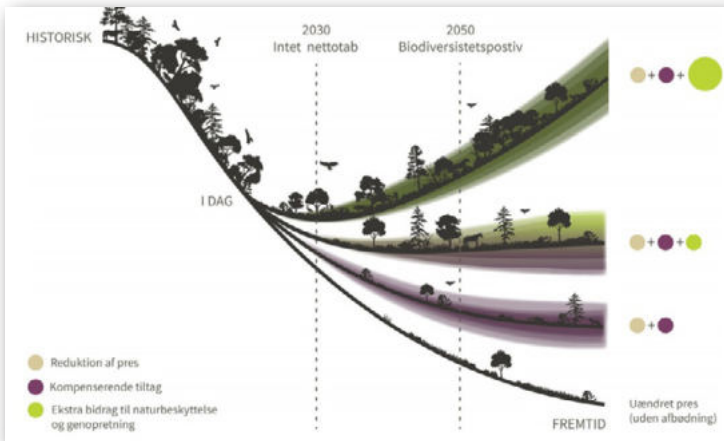
Mod robuste økosystemer - <https://www.biodiversitetsraadet.dk/viden/aarsrapport-2023>

D. 12 juni 2024 kom delrapporten som bliver til **Finansiering af Danmarks Biodiversitetsindsats** - <https://www.biodiversitetsraadet.dk/viden/finansiering-af-danmarks-biodiversitetsindsats> som er udkastet til årsrapport til november

Som det ser ud lige nu, er vi på vej nedad i den forkerte retning. Der skal ske noget nu, og det kan kun gå for langsomt, så vi kan knække kurven. Det skal vi gøre sammen i fællesskab, fra regeringen, erhvervslivet, foreninger til private. For hvis Biodiversiteten skal vendes, er vi nødt til at gøre det i fællesskab, og der skal

findes penge til at finansiere en bedre natur, for dem er der brug for, hvis vi skal have vendt skuden, så vi kan få Biodiversiteten tilbage til vands, til lands og i luften.

Martin Nielsen

Referat af Generalforsamlingen 2023

En kort opsummering af de vigtigste punkter fra generalforsamlingen den 27. april i Langå

Valg af dirigent: Aage Gryderup valgt, og generalforsamlingen konstateret lovligt indkaldt og beslutningsdygtig.

Årsberetning 2023:

- Nyt formandskab og ny redaktion af vores medlemsblad som er kommet på egne hænder - stor tak til Max og Bjarne for deres indsats.
- Silkeborg trak sig fra foreningen.
- Miljøkatastrofe i Randers med Nordic Waste.
- Temadag for Fiskeplejen - der stilles spørgsmål om de mange projekter,

contra manglende finansiering af udsætningsmateriale.

- Fiskens Dag i Hove Fiskepark, dagen blev en succes med over 200 besøgende. Tak til Torben, Aage og Winther for indsatsen.
- Oplæg om kommunikation og diverse platforme online af Emil Terpager Kristensen.
- Diskussioner om CO2-afgiftens indflydelse på landbrug og dambrug.
- Fokus på øget medlemsantal og tak til bestyrelsen og revisorer for godt samarbejde.

Indholdsfortegnelse

Leder - Biodiversitet.....	2
Referat af generalforsamlingen 2023.....	3-4
En lille sølvskinnende Grundlovshistorie	5-7
Kursus i elektrofiskeri.....	8-9
Bæveren vender tilbage til Lolland-Falster	10-11
Fra landbrug til natur - Nu genopstår Nordsjællands fjerdestørste å	12-15
Gymnasieelever skal afsløre invasive arter i vandmiljøet.....	16-18
Historiske data dokumenterer færre fisk i danske fjorde	19-21
Stor artsrigdom og mange ørreder på Gudenåens naturlige stryg	22-25
Bekendtgørelse om forbud mod fiskeri af ål i saltvand	26-27
Genopfriskningskursus i elektrofiskeri for sportsfiskere.....	28-29
Opdateret kort over oplande til søer med krav om skærpede fosforlofter	30-31

Regnskab: Overskud på 171.111 kr. pga. overførsel fra nedlagt støtteforening. Reelt driftsresultat 54.000 kr. Godkendt.

Budget: Godkendt.

Fastsættelse af dagpenge samt fastsættelse af eventuel aflønning af formand, næstformand og kasserer: Uændret, måske betalt internet til kasserer.

Fastsættelse af kontingent: Uændret. Tages op om vi skal have en ny struktur, på næste bestyrelsesmøde.

Valg af bestyrelsesmedlemmer: Genvalg til Max Thomsen, Torben Salling,

Peter Holm, Martin Norup Nielsen og Leif Olesen. Ove Bisgaard foreslået som ny bestyrelsesmedlem.

Valg af revisorer: Aage Grynderup og Per Hørdum genvалgt.

Eventuelt: Forslag om flere Put & Take søer som medlemmer.

Der blev taget afsked med foreningens mangeårige formand Niels Barslund, der ikke ønskede genvalg til bestyrelsen.

Formand Peter Holm takkede ham for hans mangeårige store indsats for foreningen.

Formand Peter Holm takker Niels Barslund for hans mangeårige store indsats for foreningen

En lille sølvskinnende

Grundlovshistorie

Når nattergalene begynder deres skønne sang drages jeg til Kolding å. Således var jeg ved Ejstrup 25. maj en tidlig morgen kl. 5, hvor jeg beundrede de smukke dugfyldte edderkoppespind.

*Af Henrik Rosendahl Kristiansen,
"Biologen"*

Jeg fiskede med spinner nedstrøms og havde kontakt med et par bækørreder, mens "Majspringeren" udeblev. Faktisk er det aldrig lykkedes mig at få havørred i maj.

Grundlovsdag en mærkedag, hvor erfaringen viser de første havørreder an-

kommer. Jeg læste et par beretninger på Kolding Sportsfiskerforenings hjemmeside som bekræftede dette i år.

I går aftes efter spisning i Kolding Kajakklub tog jeg en beslutning om at unnlade aftenfiskeri og satse på tidlig morgen. Grejet blev pakket og forventningen var stor. En voksen mand må gerne mærke drengsårenes begejstring. Så jeg vågnede

kl. 03.45 før vækkeuret, klædte mig på og kørte til Hvilested for at prøve Vester Nebel å. Min og især andres erfaring viser de tidlige ofte går højt op i vandsystemet.

Vejret i morges var gråt. Jeg fiskede nedstrøms fra vejbroen på stykket mod Truds Bæk. Min Zonker rørflue på synkeline var lidt tung af kaste med, men så lokkende ud. Kl. ca. 04:30 tømtes skyerne på én gang. Skybruddet var så voldsomt, at jeg ikke kunne kaste og på trods af regntæt påklædning blev jakken gennemblødt helt ind til skjorte og T-shirt. En overgang var jeg ved at vende om mod bilen på grund af risiko for tordenvejr. Med det drev over, så jeg fortsatte.

Lyttede til en smældende buk og nød symfonien fra orkestret af sangfugle samt den ret vilde vegetation som gør det hele lidt urskovsagtigt. Lige noget for en

biolog. Jeg nåedes ned til skoven på det sidste stræk før Ejstrup jernbanebro uden at mærke noget. Det blev lysere, så jeg satte min Color Spectrum rørflue på – en slags udvidet Green Highlander men trefarvet Gul-Grøn-Blå. Fisket som L-rig med lille ultraskarp trekrog har den været effektiv i Kolding å.

I et sving, hvor jeg engang har tabt en stor havørred om natten da den satte sig fast, bemærkede jeg vandstanden ikke var særlig høj. Alligevel var jeg fortrøstningsfuld og det var godt for i bagkanten af svinget bøjede fluestangen og jeg hørte havørreden plaske. Denne gang havde jeg fuld kontrol over fisken og selvom udtrætningen var nervepirrende, for fisken var drønstærk, så kunne jeg se at krognen sad fast. Alligevel var det en stor lettelse da den smukke sølvblanke fisk gled i nettet.

Jeg betragtede den smukke fisk og havde egentlig ikke lyst til at fiske mere. Derimod brugte jeg tiden på at få nogle gode minder ved at tage fotos nu, hvor regnen var stoppet og lyset kom igen.

Efter hjemkomst målte jeg havørreden til 73 cm og den blev vejlet til 4,575 kg. Mit gæt var en hanfisk på grund af kropsformen og en lille kæbekrog. Gættet var rigtigt. Den havde ikke noget i maven, men tolvfingertarmene var fyldt med fordøjet føde, men ret usædvanligt ingen bændelorme. En af de nærmeste dage må jeg hellere se på den livshistorie ud fra skællet.

Kursus i elektrofiskeri

for sportsfiskere og andre,
der opdrætter laksefisk til udsætning

DTU Aqua afholder kursus i elektrofiskeri for sportsfiskere og andre, der opdrætter laksefisk til udsætning. Kurset afholdes i samarbejde med Danmarks Sportsfiskerforbund og Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, da opdrætsarbejdet traditionelt udføres af sportsfiskere.

I 2024 bliver der afholdt kursus i elektrofiskeri med fokus på opfiskning af moderfisk.

Tid: Den 26.- 27. oktober 2024.

Sted: Sønderjysk Sportsfiskerforenings klubhus i Gram for så vidt angår den teoretiske del. Den praktiske del vil foregå i Ribe Å-systemet med tilløb.

Pris: Kurset betales fuldt ud af fiskeplejemedlerne, både rejseudgifter, undervisning, indkvartering og forplejning.

Deltagerantal:

Der kan deltage 14 kursister.

Indkvartering/Forplejning:

Kursister, der ønsker at overnatte, vil blive

indkvarteret på Danhostel Ribe. Der vil blive sørget for forplejning til alle kursister.

Kursusledere:

Biolog Henrik Ravn, DTU Aqua
Fiskeplejekonsulent Finn Sivebæk, DTU Aqua

Krav: En forudsætning for at kunne deltage i kurset er, at man har et gyldigt årslystfiskertegn (214 kr). Folk, der har ret til folkepension er dog undtaget denne regel.

Forpligtelser:

Da kurset er finansieret over fiskeplejemidlerne, har Danmarks Sportsfiskerforbund og Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark et ansvar for, at kursisterne står

til rådighed for fiskeplejen lokalt eller regionalt i mindst fem år. Derfor skal kursisterne underskrive en aftale herom for at kunne deltage på kurset. Foreningerne bør derfor kun indstille kursisdeltagere, som vil være indstillet på at tiltræde en sådan aftale.

Tilmeldingsfrist:

20. september 2024

Tilmelding:

Elektronisk tilmelding på fiskepleje.dk - gå under fanen **Rådgivning** og vælg **Kurser**. Ved overtegning vil vi forsøge at tilgodese flest mulige foreninger.

Bæveren vender tilbage til Lolland-Falster

For første gang i 2.500 år er der igen mulighed for at opleve bævergenav på Lolland.

*Artikel og fotos:
Miljøministeriets hjemmeside*

Bæveren, der 29. april 2024 blev set svømme i land ved Gedser Odde, blev 17. juni 2024 genudsat ved bredden af Maribosøerne på Lolland.

Chancen for at støde på bæveren eller dens karakteristiske spåner og spor er størst i området omkring Maribosøerne, men den præcise lokalitet for genudsætningen oplyses ikke, da det er vigtigt at sikre mest muligt ro om det sky og nataktive dyr.

Området, hvor bæveren er blevet genudsat, er udpeget som det bedst egnede levested for en bæver i Guldborgsund Kommune. Det er baseret på ekspertbi-stand fra Aarhus Universitet,

”Bæveren så ud til at befinde sig godt i de nye omgivelser. Det bliver spændende at følge dens virkninger på naturen og følge, hvordan den bevæger sig rundt i landskabet.” siger fuldmægtig Ejgil Andersen fra Miljøstyrelsen.

Bæveren er kendt for med sine dæmnin-ger at skabe opstemninger og dermed nye levesteder for en lang række planter og dyr, der trives i sumpede områder.

I land på Falster

Bæveren blev først opdaget på Gedser Odde på sydspidsen af Falster sidst i april og siden indfanget i en børnehave i Nykøbing Falster midt i maj.

Det har således svømmet mindst 35 km over åbent hav. Det formodes, at den har svømmet gennem det udbyggede kanal- og dræningssystem, der er på Sydfalster for at nå til Nykøbing Falster.

Den har siden den blev indfanget opholdt sig i Aqua i Silkeborg, hvor den er blevet kønsbestemt og undersøgt for en række sygdomme – og meldt rask.

Der er taget DNA prøver, som kan give mere viden om, hvor den kommer fra i Nordtyskland. Den er formentlig svømmet over Østersøen til Falster.

Det gør den til den først bæver, der vender tilbage til Danmark ved egen kraft, siden de blev udryddet. Der findes bævere i Danmark. De blev udsat i Vestjylland for 25 år siden og i Nordsjælland for 15 år siden, - alle dyr blev her indfanget ved Elben i

GPS vil spore den

Maribosøerne vurderes at være et ideelt levested for bæveren. Det er en hun bæver, som er sat ud. Men en levedygtig

bestand kræver naturligvis, at en hanbæver finder vej til samme område.

”Området i Nordtyskland syd for Falster er mættet med bævere, og det er bestemt ikke usandsynligt, at der vil komme flere bævere indenfor kort tid over havet. Den bæver vi i dag har genudsat, har jo vist, at det kan lade sig gøre. Vi står midt i en biodiversitetskrise. På den baggrund undersøges det nu, om det er muligt at booste den nu naturlig etablerede bestand i Maribosøerne ved at indfange og udsætte flere bævere fra den jyske bestand. siger Anita Pedersen, biolog i Guldborgsund Kommune.

Bæveren blev udstyret med en GPS-sender, inden den blev sluppet fri. Senderen vil gøre det muligt at følge med i dens færden.

Biler er den største fare

Den største fare for bæveren vurderes at komme fra trafikken. I både Jylland og Nordsjælland er bævere blevet kørt over, når de har været ude og lede efter en mæge.

Bæveren er totalfredet i Danmark og beskyttet af blandt andet EU's habitatdirektiv.

Spørgsmål kan rettes til

Ejgil E. Andersen,
forstfuldmægtig Miljøstyrelsen
mail: eea@mst.dk,
tlf. 2373 0228

Anita Pedersen, biolog
Guldborgsund Kommune,
mail: aped@guldborgsund.dk
tlf. 2518 2325

Fra landbrug til natur: Nu genopstår Nordsjællands fjerdestørste sø

Der er taget hul på arbejdet med at genskabe Søborg Sø syd for Gilleleje. Dermed bliver tidligere landbrugsjord nu til natur med offentlig tilgængelighed.

*Artikel og fotos:
Miljøministeriets hjemmeside*

I over 200 år har en gammel søbund syd for Gilleleje været drænet og brugt til

landbrug. Nu skal søen genopstå, så den igen kan blive en af Nordsjællands største.

Derfor er gravemaskinerne kørt i stilling og står klar til arbejdet med at etablere ind- og udløb til søen, fylde grøfter op og

Kort over projektområdet (rød) og det kommende vandområde Søborg Sø.

Oversigt over projektområdet for Søborg Sø marts 2024.

etablere diger. Arealet bliver et stort, sammenhængende naturområde på omkring 600 hektar. Heraf bliver godt halvdelen en lavvandet sø, der omgives af lysåbne, ferske enge.

- I dag har vi nået en milepæl i Søborg Søes historie. Nu giver vi et stort område tilbage til naturen. Det er først og fremmest til gavn for biodiversiteten med et vådområde, der blandt andet vil tiltrække et mangfoldigt fugleliv. Men projektet er også en stor gevinst for både vandmiljøet og klimaet. For eksempel vil udvaskningen af kvælstof til Kattegat reduceres med 20 tons årligt, siger miljøminister Magnus Heunicke.

Der er gennemført en omfattende kabale med jordfordelinger af den privatejede landbrugsjord forud for det store naturgenopretningsprojekt. Her har det været

muligt for lodsejere at vælge mellem at få erstatningsarealer, at sælge jorden til det statslige naturgenopretningsprojekt eller at få udbetalt erstatning.

Styrker natur, miljø og klima

Det kommer til at vrimle med liv i området, da det bliver et væsentligt levested for en række planter og dyr. Mange arter er afhængige af lavvandede områder, som de kan yngle og finde føde i. Området vil derfor tiltrække vadefugle, gæs, ørne, traner og mange andre. Desuden vil den sjældne fugl engsnarren få et område, der tilgodeser dens behov med særlige høslætarealer.

Genopretningen af Søborg Sø vil også reducere udvaskningen af næringsstoffer, blandt andet kvælstof. Det vil på længere sigt gavne vandkvaliteten i det

nærliggende Kattegat. Projektet vil også reducere udledningen af drivhusgasser til atmosfæren.

- Vi står i en biodiversitetskrise, hvor arter forsvinder i et hidtil uset tempo. Vores indre fjorde og kystvande er hårdt pressede, og vi oplevede sidste efterår det værste iltsvind i 20 år. Derfor er naturgenopretningsprojekter som Søborg Sø, der både giver naturen plads og reducerer kvælstof til vandmiljøet, helt afgørende. Og dem skal vi gennemføre mange flere af, siger Magnus Heunicke.

Et attraktivt udflugtsmål

Når naturen bliver rigere, bliver det også et mere spændende udflugtsmål.

Derfor skal der etableres et stisystem rundt om søen, så gående, cyklende og ridende kan nyde omgivelserne. Fremover

bliver det også muligt at få et flot kig ud over naturen, da der etableres en træbro ud over søen.

De gamle pumper – der nu holder området drænet og tørt – bliver efter planen slukket i foråret 2025. Herefter vil det tage omkring et år, før søen er fyldt helt op med vand.

Det forventes, at genopretningen af Søborg Sø vil koste ca. 120 mio. kroner.

Yderligere oplysninger:

Miljøministeriets pressetelefon:
+45 20 91 59 01
(kan ikke modtage SMS)

Naturstyrelsens pressetelefon:
+ 45 72 54 30 04

Havørn. Foto Lars Gejl

Traner. Foto Lars Gejl

FAKTA

- I projektets begyndelse var der 63 forskellige lodsejere inden for projektområdet. I dag er antallet af lodsejere reduceret til 15. Alle har medvirket frivilligt i jordfordelingen.
- Det samlede projektområde er omkring 600 hektar. Heraf har Naturstyrelsen opkøbt 488 hektar i området, mens omkring 112 hektar stadig ejes af private lodsejere.
- Der bliver gode friluftsmuligheder for gående, cyklende og ridende med stier og mindre veje rundt om hele området. Stisystemet bliver omkring 12,5 kilometer langt.
- Som følge af projektet vil der blive udledt mindre kvælstof til Kattegat – cirka 20 tons mindre pr. år.

REPARATION AF DAMBRUG

Udførelse af nye kummeanlæg
Indhent uforbindende tilbud.

HEE ENTREPRISE A/S
- den totale løsning

Holstebrovej 79, Hee, 6950 Ringkøbing
Tlf. 9733 5360
info@hee-entreprise.dk www.hee-entreprise.dk

Annonceindleveringsfrist

Ferskvandsfiskeribladet udkommer

6 gange årligt:

15. februar, 15. april, 15. juni, 15. august,
15. oktober og 15. december.

**Sidste frist for rettidig
indlevering af annoncer, er den
20. i måneden før udgivelse.**

Gymnasieelever skal afsløre invasive arter i vandmiljøet

Miljøstyrelsen har indgået en aftale med Statens Naturhistoriske Museum, som giver gymnasieelever mulighed for at lære at undersøge miljøDNA og bidrage til overvågning af invasive arter i vandmiljøet.

*Artikel og fotos:
Miljøministeriets hjemmeside*

Amerikansk ribbegøple, blå svømme-krabbe og sortmundet kutling er et lille udpluk af de invasive arter i vandmiljøet, som gymnasieelever fra hele landet nu får mulighed for at afsløre i biologitimerne.

Miljøstyrelsen har netop indgået en ny aftale med Statens Naturhistoriske Museum, om et projektsamarbejde kaldet FRAIA (Formidling og Registrering af Akvatiske Invasive Arter), som giver gymnasieelever mulighed for at bidrage til Miljøstyrelsens overvågning af de uønskede arter samtidig med, at de lærer, hvordan man

Gymnasieelever fra hele landet skal være med til at opspore DNA fra invasive arter i vandmiljøet sammen med forskere fra Statens Naturhistoriske Museum. Foto: Christian Mailand.

Eleverne skal lære at analysere vandprøver for eDNA i laboratorierne på Københavns Universitet. Foto: Christian Mailand.

bruger DNA-analyse i miljøundersøgelser.

Projektet skal løbe frem til 2030, og i alt 2700 gymnasieelever får mulighed for at være med i feltarbejde, hvor de indsamler vandprøver fra søer, vandløb eller ved kyststrækninger. Bagefter analyserer de sammen med deres biologilærere vandprøverne for DNA-spor i laboratorier på Københavns Universitet. På den måde bliver de introduceret til laboratoriearbejdet og får praktisk erfaring med at undersøge DNA fra de arter, som lever i vandmiljøet.

Laboratorieundersøgelserne af miljøDNA - også kendt som environmentalDNA eller eDNA - foregår ved hjælp af en molekylærbiologisk metode, som gør det muligt at identificere DNA af de arter, der har levet og efterladt sig spor i vandmiljøet, hvor vandprøven er taget.

Citizen science når det er bedst

Statens Naturhistoriske Museum og Miljøstyrelsen har taget tilløb til det nye samarbejde gennem to tidligere projekter og har allerede gode erfaringer med modellen. For Miljøstyrelsen er projektet en del af et såkaldt "Early Warning System," og samtidig et succesfuldt redskab til at formidle viden om invasive arter og de problemer, der er forbundet med dem, forklarer Julian Dons Henriksen, Miljøstyrelsen.

"Det er et projekt, som kun har vindere, og vi er meget glade for, at vi får mulighed for at videreføre det. Gymnasieeleverne synes, det er spændende, de lærer en masse fagligt relevant stof og bliver introduceret til forskningsverden og naturvidenskabelig metoder."

Museet udbreder kendskabet til deres arbejde og får hjælp til at udføre en tidskrævende laboratorieopgave, samtidig med at Miljøstyrelsen får en konkret og brugbar hjælp i arbejdet med at overvåge invasive arter. Det er citizen science, når det er bedst," siger Julian Dons Henriksen.

Museet bruger elevernes resultater

Statens Naturhistoriske Museum er lige så begejstret for projektet som Miljøstyrelsen, og ser elevernes involvering som et aktiv, der tilmed bidrager til forskernes arbejde:

"Vi ser frem til at fortsætte samarbejdet med Miljøstyrelsen, og glæder os til at invitere gymnasielever med både i felten og i laboratoriet. I tidligere projekter har eleverne oplevet arbejdet med miljøDNA

som meget meningsfuldt. Det motiverer dem at vide, at Miljøstyrelsen kan bruge deres data, og at deres resultater senere vil indgå i museets database for artovervågning og blive brugt af bl.a. museets egne forskere," siger projektleder Maria Rytter.

Miljøstyrelsen har afsat i alt tre millioner til projektet frem til 2030, og Statens Naturhistoriske Museum bidrager også med finansiering.

Yderligere oplysninger:

Julian Dons Henriksen, Miljøstyrelsen:

Mail: jud@mst.dk - Tlf. 21 58 18 61

Maria Rytter,

Statens Naturhistoriske Museum

Mail: maria.rytter@snm.ku.dk -

Tlf. 24 85 14 22

Samarbejdet mellem gymnasierne, Statens Naturhistoriske Museum og Miljøstyrelsen er både et læringsprojekt og citizen science. Foto: Christian Mailand.

Historiske data dokumenterer færre fisk i danske fjorde

En ny undersøgelse baseret på over 100 år gamle data bekræfter det, mange fiskere har sagt i årevis: Mængden af fisk i de danske fjorde er faldet markant.

Artikel og fotos:
Miljøministeriets hjemmeside

Kaster man en fiskeline i en dansk fjord, er chancen for at få bid langt mindre i dag end den var samme sted for 100 år siden. I det sidste århundrede er der nemlig sket

en drastisk nedgang i antallet af fisk i de indre danske farvande og fjorde. En udvikling mange erhvervsfiskere og lystfiskere har kunnet bevidne.

Der blev først etableret en standardiseret fiskeovervågning i midten af 1980'erne, og derfor har der hidtil været begrænset

Illustration fra DTU Aqua rapport nr. 452-2024

kendskab til størrelsen af nedgangen. Men i en ny undersøgelse, som DTU Aqua har udarbejdet for Miljøstyrelsen, er udviklingen i fiskebestandene blevet undersøgt ved at inddrage fiskeridata, der går over 100 år tilbage i tiden.

DTU Aqua har blandt andet undersøgt udviklingen i fangster af skrubber i Mariager fjord, Vejle fjord, Sejerøbugten, Isefjorden, Roskilde fjord og det Nordlige Øresund vha. data fra 1902 til 1911 sam-

Fakta om undersøgelsen:

I projektet har DTU Aqua gjort historiske fiskeridata fra 1888 og fremefter digitalt tilgængelige for første gang. Disse værdifulde data var indtil nu kun tilgængelige i skriftlig form, gemt i gamle landingstabeller og en fiskeriundersøgelse fra Limfjorden, og omfatter fangstdata, samt information om antallet af fartøjer og redskabstyper. De digitaliserede data danner i nogen tilfælde en næsten uafbrudt tidsserie, der spænder over mere end et århundrede, fra 1888 til i dag, mens data i andre tilfælde repræsenterer en årrække for hundrede år siden, som giver et indblik i fiskeriet og fiskesamfundet i den periode.

I projektet afprøvede DTU Aqua i alt fire forskellige tilgange til at analysere data.

menholdt med data fra et igangværende projekt, hvor frivillige såkaldte nøglefiskere i dag fisker med lignende udstyr.

Analysen viser, at en fisker i dag kun kan forvente at fange en femtedel så mange skrubber, som en fisker kunne i begyndelsen af 1900-tallet.

Arter forsvinder

En anden del af analysen fra DTU Aqua tager udgangspunkt i en fiskeriundersøgelse, der blev gennemført i 1926-1952 og genoptaget i 1984-2012, hvor ændringerne i fiskesamfundet i Limfjorden er blevet undersøgt. Analysen viser, at adskillige arter er helt eller delvist forsvundet, eksempelvis er ålekvabber gået kraftigt tilbage, og torsk er mere eller mindre forsvundet.

En historisk tidslinje

Tiden omkring starten af 1900-tallet er særlig interessant, fordi kvælstofudledningen var på et naturligt niveau, ålegræsset var vidt udbredt langs de danske kyster, den globale gennemsnitlige overfladetemperatur var en grad lavere end i dag, og fiskepresset var betydeligt mindre. Perioden kan således betragtes som en reference for god miljøtilstand, idet den afspejler en tid, hvor menneskeskabte påvirkninger på fiskebestandene var betydeligt mindre.

I projektet blev historiske fiskeridata oparbejdet, og der blev dannet tidsserier og snapshots i tid, som strækker sig tilbage til perioden i starten af 1900-tallet. Denne data tilbyder en hidtil uset mulighed for at sammenligne fiskeri og fiskemængder i dag med en tid med væsentligt mindre

menneskeskabte påvirkninger.

Projektet har bidraget med et datagrundlag for at kunne vurdere status for udvalgte fiskearter i de indre danske farvande, som vil kunne indgå i vurderinger af fiskesamfundets tilstand i medfør af Danmarks Havstrategi.

Det skal bemærkes, at de analyser, som er gennemført i projektet, er indledende og forbundet med en del usikkerheder. Derfor anbefaler DTU Aqua også, at der bør foretages yderligere studier af data.

Kontaktperson

Berit Borksted,
Kontorchef for Fyn
Mail: bebor@mst.dk
Tlf. 4061 5178

Fakta om Danmarks Havstrategi:

Danmarks Havstrategi skal sikre opfyldelse af EU's havstrategidirektiv. Ifølge direktivet skal der opnås god miljøtilstand i havets økosystemer, og der skal muliggøres en bæredygtig udnyttelse af havets ressourcer. God miljøtilstand er beskrevet ved hjælp af 11 temaer (kaldet deskriptorer), hvoraf fisk, der både udnyttes erhvervs-mæssigt og ikke udnyttes erhvervs-mæssigt, er specifikke emner. Den nationale overvågning skal kunne sikre vurderinger af popu-lati-onstæthed for udvalgte arter.

Annoncepriser

1/1 side (131 x 192 mm).....	kr. 2.250,-
1/2 side (131 x 94 mm).....	kr. 1.400,-
1/3 side (131 x 60 mm).....	kr. 1.250,-
1/4 side (131 x 44 mm).....	kr. 1.000,-

Alle annoncepriser er inkl. 4-farver og ekskl. moms.

Annonceindleveringsfrist

Ferskvandsfiskeribladet udkommer

6 gange årligt.:

15. februar, 15. april, 15. juni, 15. august,
15. oktober og 15. december.

Sidste frist for rettidig indlevering af annoncer, er den 20. i måneden før udgivelse.

Al henvendelse vedr. annoncer rettes til:

Rabøl A/S
Søndergården 8
9640 Farsø
Tlf. 98 63 10 61
e-mail: ferskvand@rabol.dk

Stor artsrigdom og mange ørreder på Gudenåens naturlige stryg

Siden fjernelsen af spærringen ved Vilholt Mølle i 2008 har DTU Aqua dokumenteret, at der er kommet mange vilde ørreder i Gudenåen. Foruden ørreden trives en række andre fiskearter også på de naturlige stryg i Danmarks længste vandløb.

*Af Bjarke Dehli, DTU Aqua.
Institut for Akvatiske Ressourcer*

I 2008 blev de oprindelige faldforhold i Gudenåen omkring Vilholt Mølle genskabt. Det skete ved at fjerne den opstemning, som siden 1866 havde spærret Gudenåen og forhindret fri passage for vandrende arter. Foruden problemerne med passage havde opstemningen

ændret Gudenåens brusende vand til et stillestående forløb med ringe levevilkår for strækningens oprindelige arter af fisk, smådyr og vandplanter.

Siden genopretningen i 2008 har DTU Aqua fulgt bestandene af ørred og stalling på strygene ved Voervadsbro og Vilholt, ligesom øvrige fiskearter er blevet registreret.

Foto: DTU Aqua

Tætheden af naturligt produceret ørredyngel har ligget på et stabilt højt niveau lige siden opstemningen blev fjernet. Ved undersøgelsen i 2023 var tætheden af ørredyngel ved Voervadsbro dog det laveste, der hidtil er registreret, men stadig høj nok til at sikre vandområdeplanernes målsætning om høj økologisk tilstand.

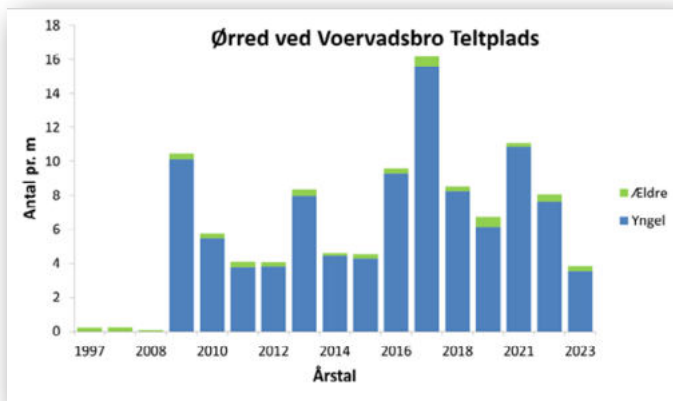
Ved Vilholt var tætheden af ørredyngel blandt de højeste, der er registreret på strækningen og mere end dobbelt så høj som ved Voervadsbro.

Undersøgelserne har entydigt vist, at fjernelsen af en dæmning, hvor man genskaber de naturlige forhold i en å, kan få meget stor positiv betydning for fiskebestanden, både i lokalområdet og længere væk. Ved Vilholt er fremgangen således markant både ovenfor og nedenfor den tidligere spærring.

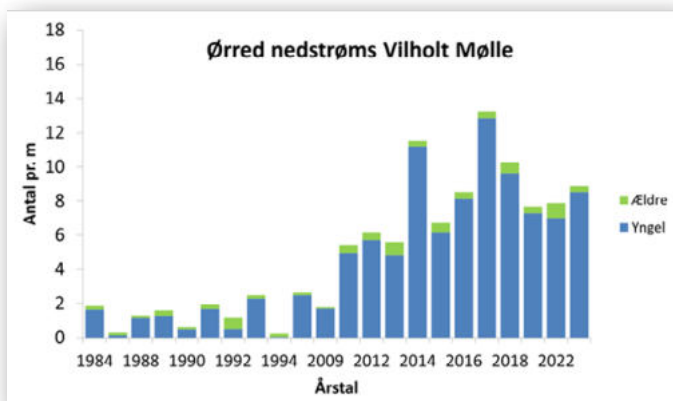
Høj biodiversitet

Strygene ved Vilholt og Voervadsbro fungerer ikke kun som levested for ørred

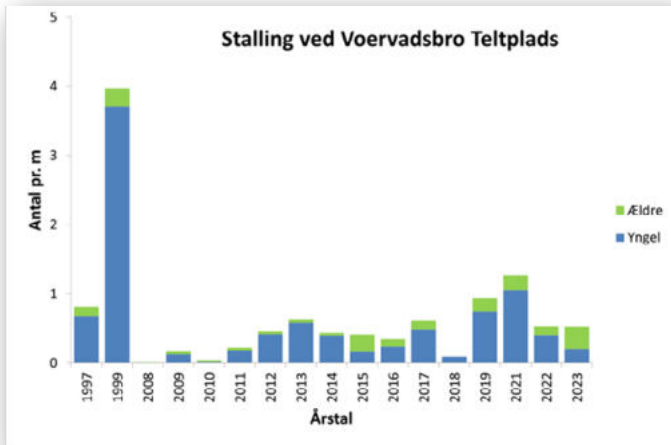
og stalling, men også for en række andre fiskearter, som naturligt findes i Gudenåsystemet. Således er der indenfor få hundrede meter blevet registreret mindst 16 forskellige fiskearter, hvilket er meget højt for et dansk vandløb. Ved undersøgelserne er der registreret: aborre, brasen, bæklampret, elritse, flire, gedde, grundling, hork, knude, rimte, skalle, stalling, suder,

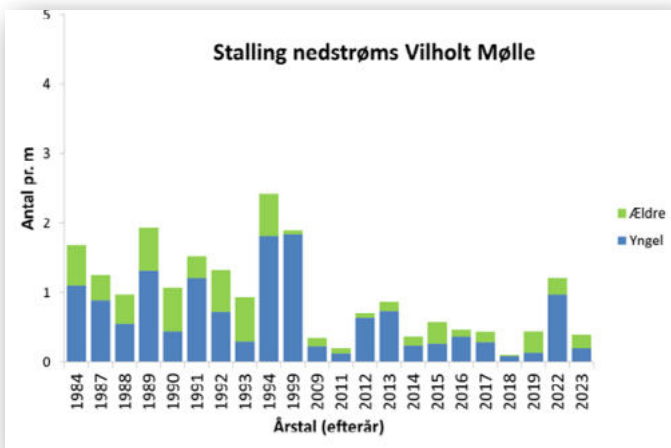
Figur 1. Ørredbestanden på en 160 m lang strækning ved Voervadsbro teltplads.

Figur 2. Ørredbestanden på en 600 m lang strækning nedstrøms Vilholt Mølle.

Figur 3. Stallingbestanden på en 160 m lang strækning ved Voervadsbro teltplads.

Figur 4. Stallingbestanden på en 600 m lang strækning nedstrøms Vilholt Mølle.

trepigget hundestejle, ørred og ål.

De mange arter vidner om, at der er et stort potentiale for at genskabe en høj biodiversitet, når man laver naturgenopretning i de danske vandløb.

At så mange arter kan leve side om side

årets yngel (10-14 cm) og sidste års yngel (1,5-års fisk - 21-27 cm) blev der kun observeret i alt 11 ældre stallinger i løbet af fire dages elfiskeri. Samme resultat viste sig ved en anden undersøgelse længere opstrøms i Gudenåen ved Tørring.

i et vandløb, skyldes den store fysiske variation, som sikrer mange og varierede habitater. Strækningerne omkring strygene ved Vilholt og Voervadsbro er således domineret af store forekomster af vandplanter, gruspartier, store sten, udhængende vegetation, dødt træ og naturlig variation i vanddybderne.

Fortsat få stallinger

Antallet af stallinger ved Voervadsbro og Vilholt ligger fortsat på et lavt niveau, som det har gjort siden de hårde vintre i 2009-2010 (se figur 3 og 4 herunder).

Det er bemærkelsesværdigt, at der i undersøgelsen i 2023 stort set ikke var nogen stallinger over 30 cm. Foruden

Sørrædbestanden er presset,

Det er almindeligt, at der fra år til år er udsving i den naturlige produktion af ørredyngel i et vandløb, som det også ses ved de undersøgte stræk i Gudenå, men det er bemærkelsesværdigt, at DTU Aqua ved flere undersøgelser, herunder også i gydesæsonen 2023, har registreret meget få gydefisk på den ca. 13 km lange strækning af Gudenåen mellem Mossø og Vestbirk Vandkraftværk.

På denne strækning af Gudenåen gyder sørrederne fra Mossø, men bækørreder bidrager også. Både antallet af sørred og bækørred er dog på et lavt niveau, hvorfor det vurderes, at der kan mangle gydefisk til at udnytte de egnede gydeområder.

Derfor er det positivt, at Horsens Kommune i de kommende år gennemfører et stort naturgenopretningsprojekt ved Vestbirk Vandkraftværk.

Ved projektet genskabes Gudenåen, der hvor der i dag ligger en sø, og samtidig sikres Gudenåens fiskebestande fri passage til yderligere 185 km vandløb, som i dag ligger opstrøms dæmningen. I dag går hovedparten af de vilde smolt tabt ved passagen af vandkraftsøerne.

En genopretning af Gudenåens naturlige forløb vil give en større produktion af vilde smolt og i sidste ende flere voksne gydefisk. DTU Aqua er i disse år i gang med en større undersøgelse af blandt andet sørredbestanden i de øvre dele af Gudenåen.

FERSKVANDSFISKERIFORENINGEN for Danmark

Formand

Peter Holm,
Dybvadgårdsvej 1, 9240 Nibe
Tlf. 2323 2220
formand@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Næstformand

Max Thomsen,
Gl. Viborgvej 405, Ålum, 8900 Randers.
Tlf. 2081 6053
naestformand@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Medlemsskab og kontingent

Personligt medlemskab 568,00 årligt
(inkl. Ferskvandsfiskeribladet)
Foreningsmedlemsskab 1136,00 årligt
(afhængigt af medlemsantal)

Kasserer

Bjarne Bach,
Væthvej 51, 8870 Langå
Tlf. 2169 9200
kasserer@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Bestyrelse

Akvakultur
Martin Norup Nielsen, Tlf. 5047 2811

Erhvervsfiskere

Leif Olesen, tlf. 2324 4410

Lystfiskere

Max Thomsen, Tlf. 2081 6053
Torben Salling, Tlf. 4081 1381
Bjarne Bach, Tlf. 2169 9200
Lis Pia Mogensen Tlf. 6163 7874

Bredejere

Schneider Philipsen, Tlf. 4042 3171
Niels Barslund, Tlf. 2926 5111
Peter Holm, Tlf. 2323 2220

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark
Postadresse: Væthvej 51, 8870 Langå
Cvr. 2514 5615
ffd@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Bekendtgørelse om forbud mod fiskeri af ål i saltvand

I medfør af § 10, stk. 1, 2. pkt., § 27, stk. 1, 2. pkt., § 30, stk. 1, nr. 1, § 32, stk. 1, og § 130, stk. 2, i lov om fiskeri og fiskeopdræt (fiskeriloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 205 af 1. marts 2023, fastsættes:

Forbud mod erhvervmæssigt fiskeri af ål i saltvand

§ 1. I ICES underområde 3 er erhvervmæssigt fiskeri af ål i saltvand ikke tilladt fra den 15. september 2024 til og med den 15. marts 2025.

Stk. 2. I ICES underområde 4 er erhvervmæssigt fiskeri af ål i saltvand ikke tilladt fra den 1. oktober 2024 til og med den 31. marts 2025.

§ 2. Det er i erhvervmæssigt fiskeri tilladt at anvende ruser, bundgarn og bundgarns-

lignende redskaber til andet end ålefiskeri i de områder og perioder nævnt i § 1, hvis betingelserne i § 7, stk. 2-5, i bekendtgørelse nr. 1551 af 11. december 2015 om betingelserne for erhvervmæssigt fiskeri af ål i saltvand og ferskvand er opfyldt.

Stk. 2. Uanset § 7, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 1551 af 11. december 2015 om betingelserne for erhvervmæssigt fiskeri af ål i saltvand og ferskvand, må bundgarn og bundgarnslignende redskaber, der anvendes til andet end ålefiskeri, være forsynet med ruser, såfremt ruserne er indrettet, så de ikke kan tilbageholde ål.

Stk. 3. Hvis ål fanges i erhvervmæssigt fiskeri i de områder og perioder nævnt i § 1 i de redskaber, der er nævnt i stk. 1, skal disse straks genudsættes.

§ 3. Det er ikke tilladt i de områder og perioder nævnt i § 1 i erhvervsmæssig sammenhæng at opbevare levende ål og lande ål, som er fanget ved erhvervsmæssigt fiskeri af ål i saltvand i ICES underområde 3 inden den 15. september 2024 og i ICES underområde 4 inden den 1. oktober 2024.

Stk. 2. Uanset stk. 1, er det tilladt at opbevare levende ål i anlæg på land, når ålene er fanget ved erhvervsmæssigt fiskeri og landet senest dagen før de i stk. 1 nævnte datoer.

Forbud mod rekreativt fiskeri (fritidsfiskeri og lystfiskeri) af ål i saltvand

§ 4. Rekreativt fiskeri af ål i saltvand er ikke tilladt til og med den 31. marts 2025.

§ 5. Hvis ål fanges i rekreativt fiskeri, skal disse straks genudsættes og må ikke opbevares og ilandbringes.

§ 6. Det er ikke tilladt i sammenhæng med rekreativt fiskeri at opbevare ål i saltvand.

Strafbestemmelser

§ 7. Med bøde straffes den, der overtræder eller forsøger at overtræde §§ 1-6.
Stk. 2. Der kan pålægges selskaber mv. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Ikrafttrædelsesbestemmelser

§ 8. Bekendtgørelsen træder i kraft den 5. maj 2024, jf. dog stk. 2.
Stk. 2. Bekendtgørelsens §§ 1-3 træder i kraft den 1. juli 2024.
Stk. 3. Bekendtgørelse nr. 375 af 31. marts 2023 om forbud mod fiskeri af ål i saltvand ophæves.

*Ministeriet for Fødevarer, Landbrug
og Fiskeri, den 30. april 2024
Jacob Jensen*

Genopfriskningskursus i elektrofiskeri for sportsfiskere

Husk at få fornyet dit el-fiskebevis, hvis det er 10 år siden, du sidst var på kursus. Danmarks Sportsfiskerforbund og Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark afholder i samarbejde med DTU Aqua et genopfriskningskursus i elektrofiskeri for sportsfiskere, der el-fisker i forbindelse med indfangning af moderfisk.

Sportsfiskerne anvender elektrofiskeri til at opfiske moderfisk til strygning. Principet i elektrofiskeri er, at man "trækker" fiskene hen til sig ved at sende strøm gennem vandet.

Man må kun udføre elektrofiskeri, når man har fået tilladelse hos Fiskeristyrelsen. En forudsætning for at få tilladelsen

er, at personen, der fører elektroden under fiskeriet, har gennemgået et kursus i elektrofiskeri inden for de sidste 10 år. Herefter skal vedkommende på et genopfriskningskursus for fortsat at kunne få tilladelse til at udøve elektrofiskeri. Kravet er indført i 2005 for fortsat at sikre et højt sikkerhedsniveau i forbindelse med fiskeriet.

Tid: Kurset "Genopfriskning af elektrofiskeri" bliver afholdt lørdag den 26. oktober 2024, kl.: 9:00-13:00.

Sted: Sønderjysk Sportsfiskerforenings Klubhus i Gram.

Krav: En forudsætning for at kunne deltage i kurset er, at man har et gyldigt årslystfiskertegn (214 kr). Folk, der har ret til folkepension er dog undtaget denne regel.

Pris: Gratis.

Kursusledere:

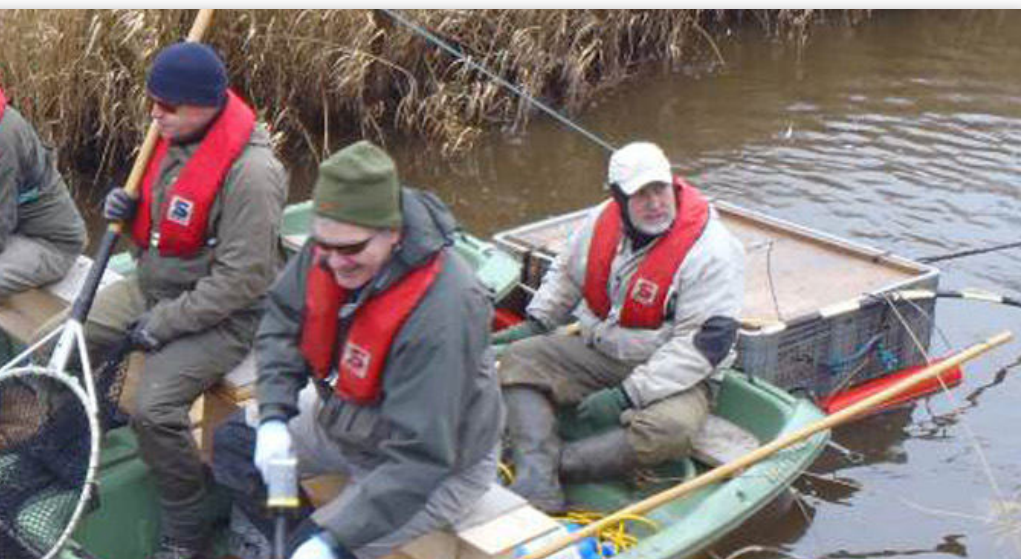
Biolog Henrik Ravn, DTU Aqua.
Fiskeplejekonsulent Finn Sivebæk, DTU Aqua.

Tilmeldingsfrist: 20. september 2024.

Tilmelding:

Elektronisk tilmelding på fiskepleje.dk - gå under fanen **Rådgivning** og vælg **Kurser**. Ved overtegning vil vi forsøge at tilgode flest mulige foreninger.

I forbindelse med tilmeldingen skal der samtidig fremsendes en kopi af det kursusbevis, som du modtog på dit første kursus i elektrofiskeri. Du skal maile en kopi af dit bevis til kme@sportsfiskerforbundet.dk

Opdateret kort over oplande til søer med krav om skærpede fosforlofter

Det opdaterede kort over oplande til søer med krav om skærpede fosforlofter kan nu ses på MiljøGIS. Kortet vil indgå i beregningen af jordbrugsvirksomhedernes fosforarealkrav i planperioden 2024/2025.

Artikel: Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri's hjemmeside

Du kan nu se det opdaterede kort over oplande til søer med krav om skærpede fosforlofter inde på MiljøGIS. Kortet er opdateret til vandområdeplanerne 2021-2027, der blev vedtaget i 2023. Kortet vil indgå i beregningen af jordbrugsvirksomhedernes fosforarealkrav i planperioden 2024/2025.

Hvilke ændringer er der sket i kortet?

I vandområdeplanerne for 2021-2027 er 368 søer omfattet af skærpede fosforlofter. Det svarer til 21 pct. af landbrugsarealet. I de forrige vandområdeplaner var 417 søer og 22 pct. af landbrugsarealet omfattet.

Selvom det samlede areal af oplande med krav om skærpet fosforloft på landsplan forbliver stort set uændret, vil der ske mindre forskydninger i hvilke arealer, der er omfattet af det skærpede fosforloft. Enkelte søer er gået ud af vandområdeplanerne 2021-2027, og enkelte nye søer er kommet til. Der er desuden sket justeringer i oplandsafgrænsningen af enkelte søer.

Det betyder, at mængden af fosfor du må udbringe med gødningen på dit areal i planperioden 2024/2025 kan blive større eller mindre end før.

Bekendtgørelser kommer i høring i slutningen af maj

Afgrænsningen af oplandene vil blive fastsat i bekendtgørelse om afgrænsning

af oplande til søer med krav om skærpede fosforlofter. Bekendtgørelsen om afgrænsning understøtter gødningsanvendelsesbekendtgørelsens regler om beregning af fosforarealkrav for jordbrugsvirksomheder.

Vi forventer at sende udkast til bekendtgørelsen om afgrænsning og gødningsanvendelsesbekendtgørelsen i høring omkring den 24. maj 2024. Vi informerer om ændringerne ved høringen. Bekendtgørelserne skal træde i kraft ved starten af planperioden 2024/2025 den 1. august 2024.

Yderligere information:

Du kan se kortene på Landbrugsstyrelsens profil på MiljøGIS - www.miljoegis.mim.dk

Læs om fosforarealkrav i Landbrugsstyrelsens vejledning om gødsknings- og harmoniregler.

Kontakt

Har du spørgsmål, er du velkommen til at kontakte os på tlf. 33 95 80 00 - eller sende en e-mail til :

Miljo-Erhvervsregulering@lbtst.dk

The screenshot shows the MiljøGIS web application interface. At the top, it displays the logo of the Ministry of the Environment and Food, and the title 'Geodata fra Landbrugsstyrelsen'. Below the title, there are links for 'Læs her mere om geodata fra Landbrugsstyrelsen' and 'Kontakt'. The main area is a map of Denmark with several regions highlighted in green, indicating phosphorus load limits. A sidebar on the left contains a list of map layers with checkboxes and numerical values. The map includes a search bar, a scale bar (50 km), and a footer with copyright information: '© 2024 BDT, Styrelsen for Dataindsamling og Infrastruktur' and 'MIM/Projekt 1:1847262'.

Map Layer	Value
Mærker	0/19
Mærkeliste	0/18
Grundbetaling og bioendringer	0/10
Grundbetaling, MFD og grønne krav	0/11
Miljø- og afsløftingslag	0/16
Naturudsigtninger	0/6
Peragrati 3	0/3
Vandprojekter	0/8
Miljøret kvælstofregulering	0/2
Husdyrslætninger	0/5
Afgrænsning af oplande til søer omfattet af skov	0/4
Miljødområder	0/5
Engangscompensation (vand- og klimaprojekter)	0/1
Aræter godkendt til økologisk travl	0/16
Jordbrugs- og læmteforhold	0/2
Skovlag	0/10
Polsterfåskort for vanddområder	0/1
Adm. grænser	0/16
Adm. grænser - historisk	0/4
Ortofoto	0/47
Historiske baggrundskort	0/5
Baggrundskort	1/11

Alt til dambrug hav- og ålebrug

Klækkeudstyr
Transport og sortergrej
Iltfordelere
Foderautomater
Fugleværn
Aluplader
Baljer
Spande
Handsker

Udlevering af varer:

Mandag-fredag:
Kl. 7.30 - 11.30

Alt i plastrør og slanger
og tilhørende fittings

*Vi er med til
at sikre bredden*

Vestermarken 3 • 8765 Klovborg
Tlf. 70 23 12 18 • mail@midtjysk-akva.dk
Se netbutikken på: www.midtjysk-akva.dk

Midtjysk Akva

FERSKVANDSFISKERIBLADET

REDAKTION

Bjarne Bach,
Væthvej 51, 8870 Langå
Tlf. 2169 9200
kasserer@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

INDLEVERINGSFRISTER

Indlevering af redaktionelt stof og annoncer
til næste blad skal ske senest
den 10. maj 2024.

TRYK

Rabøl A/S, Søndergården 8, 9640 Farsø,
Tlf. 9863 1061

Annoncer:

Henvendelse vedr. annoncer til
Rabøl A/S
Tlf. 9863 1061
e-mail: ferskvand@rabol.dk

Stof til bladet indsendes til redaktionen som e-mail,
på USB-stick eller CD-ROM. Bladet påtager sig intet
erstatningsansvar som følge af trykfejl i annoncer.
Bladets artikler udtrykker ikke nødvendigvis
foreningens officielle politik.

FORSIDEFOTO: Foto fra Henrik Rosendahl Kristiansens
fisketur i Vester Nebel Å.
Se artikel på side 5-7.

B

DANMARK

PP

FERSKVANDSFISKERIBLADET

Væthvej 51
8870 Langå

